

Onderzoek 2022

Hoe ervaren kinderen (met en zonder handicap) hun dagelijkse leven én hoe zien zij hun toekomst?

Stichting het
Gehandicapte
Kind

Inhoud

Inleiding	3
Resultaten onderzoek 2022	
1. Welk rapportcijfer geef jij jouw leven op dit moment?	6
2. Hieronder zie je verschillende dingen die je in de toekomst zou kunnen doen.	6
3. En welke van deze dingen denk je dat jij later ook echt kunt doen?	7
4. Op wat voor school zit jij?	8
5. Hoe vind je het op school?	8
6. Welke zinnen over school/het thuisonderwijs gelden voor jou?	9
7. Welke zinnen over vriendjes en vriendinnetjes gelden voor jou?	10
8. Welke zinnen over vriendjes/vriendinnetjes gelden voor jou?	12
9. Hoe vaak spreek jij ongeveer af met vriendjes of vriendinnetjes om elkaar te ontmoeten?	13
10. Welke dingen doe je in je vrije tijd?	14
11. Welke dingen zou je willen doen in je vrije tijd?	14
12. Welke zinnen over kinderen met een handicap gelden voor jou?	15
13. Je hebt net gezegd dat je één of meerdere kinderen kent met een handicap. Wie zijn dit?	15

Inleiding

Geen kind zonder vriendjes, dat is waar Stichting het Gehandicapte Kind zich dagelijks keihard voor inzet. Kinderen met een handicap voelen zich vaak eenzaam omdat ze niet kunnen of mogen meedoen. Met onze projecten en programma's zorgen we ervoor dat kinderen met een beperking samen met leeftijdgenoten kunnen sporten, spelen en leren.

Onderzoek naar participatie van kinderen met een handicap

Ter gelegenheid van ons zeventigjarig bestaan hebben we in 2020 een onderzoek laten uitvoeren naar ontwikkelingen in Nederland in de zorg voor en participatie van kinderen met een handicap in de periode 1950-2020. Daar komt een beeld uit naar voren, dat de zorg sterk is verbeterd, maar dat het met de inclusie van deze groep slecht gesteld is. Sterker nog: de specialistische oplossingen (in zorg, maar ook in onderwijs) leidden er zelfs toe dat kinderen met een handicap nog meer aan de zijlijn zijn komen te staan. Wat we ook hebben vastgesteld is, dat er weinig harde data omtrent de (sociale) positie van deze doelgroep beschikbaar is. Daarom ontwikkelden wij in samenwerking met onderzoeksbureau Kien een eigen onderzoek om hier meer inzicht te krijgen.

Thema's

In nauwe samenwerking met onderzoeksbureau Kien hebben we een vragenlijst opgesteld waarin sociale contacten, deelname aan maatschappelijke activiteiten (school, club), toekomstbeeld en ervaren levenskwaliteit centraal staan. Hoe gelukkig voelen deze kinderen zich? Hoe zien ze hun toekomst? Hoe doen ze het -in hun eigen beleving- op school? Hoe staat het met vriendschappen? Wij denken dat deze thema's passen binnen de belevingswereld van kinderen én belangrijke indicatoren zijn voor de sociale positie van kinderen met

een handicap. Ook zijn het thema's waarvan wij signalen krijgen dat kinderen met een handicap zijn achtergesteld ten opzichte van leeftijdgenoten zonder beperking. Wij willen onderzoeken of dit inderdaad voor een bredere groep geldt.

Indexcijfer

De vragenlijst is specifiek vormgegeven om een indexcijfer te destilleren dat de positie van kinderen met een handicap weergeeft ten opzichte van kinderen zonder handicap. Op deze wijze kunnen we het verschil tussen kinderen met en zonder handicap goed in kaart brengen. Ook kunnen we monitoren of er in de loop der tijd sprake is van ontwikkelingen die een positieve of negatieve invloed hebben op het leven van kinderen met een handicap.

Respondenten

De vragenlijst wordt uitgezet onder circa 500 kinderen zonder handicap tussen de 6 en 18 jaar (het kinderpanel van Kien) en een open link die via het netwerk van Stichting het Gehandicapte Kind wordt verspreid. Voor een goede representatieve afspiegeling is het wenselijk dat de vragenlijst door circa 250/300 kinderen met een handicap tussen de 6 en 18 jaar volledig wordt ingevuld, omdat dit aantal nog niet direct gehaald is, hanteren we in overleg met het onderzoeksbureau een ondergrens van 100 respondenten met een handicap. Jonge kinderen of kinderen met ernstige (verstandelijke) handicaps kunnen door hun ouders worden geholpen met invullen.

Resultaten onderzoek 2022

Frequentie

De vragenlijst zal vanaf 2021 tenminste een keer per jaar worden uitgezet onder de respondenten. Het is de bedoeling de resultaten een aantal jaren te monitoren en eventueel aan de hand van actualiteit extra onderwerpen toe te voegen.

Methode

Een indexcijfer is een getal in de vorm van een percentage dat de verhouding uitdrukt van een

grootte tot een referentiewaarde. Zo kan men aan de hand van de indexcijfers op uniforme wijze een overzicht krijgen van de ontwikkeling of verdeling van die grootte.

Van de vragenlijst tellen vier vragen mee voor het indexcijfer. De overige vragen voorzien in context en verdieping.

De inhoud van de vier indexvragen en hun bijdrage aan het totale indexcijfer is als volgt:

Aspect	Gebruikte resultaat	Antwoordschaal	Gewicht <small>(het totaal van de gewichten moet 1 zijn)</small>
Rapportcijfer leven	Gemiddeld rapportcijfer vermenigvuldigd met 10 (om de antwoordschaal gelijk te trekken aan de andere 3 aspecten; schaal van 0 t/m 100)	1 t/m 10	0,25
Toekomstperspectief: Wat denken kinderen te kunnen (stellingen)	Gemiddelde van de percentages [ja] op alle 6 de stellingen	0 t/m 100	0,25
Beoordeling school (leuk - stom)	Percentage [heel leuk + leuk]	0 t/m 100	0,25
Vriendschappen (stellingen)	Gemiddelde van het percentage 'met vriendjes' en de percentages [ja] op stelling 5 en 6	0 t/m 100	0,25
			1,00

Kinderen met een handicap

De kinderen met een handicap die de vragenlijst hebben ingevuld, geven aan deze handicap te hebben:

Motorische beperking (ik beweeg moeilijk)	51,8
Auditieve handicap (ik hoor slecht of ik ben doof)	9,4
Visuele handicap (ik zie zeer slecht of ik ben blind)	12,2
Chronische ziekte	28,8
Verstandelijke beperking	45,3
Anders, namelijk:	21,6
Ik heb geen handicap	0,0

 Kinderen met een handicap (139)

1. Welk rapportcijfer geef jij jouw leven op dit moment? Een 1 staat hier voor 'zeer slecht' en een 10 voor 'zeer goed'.

= 5	6	7	8	≥ 9	weet niet / geen mening	Gemiddelde score
10,1	15,1	23,0	37,4	12,9	1,4	7,3
2,6	6,1	17,8	37,7	34,1	1,7	8,1

Kinderen met een handicap (139)
Kinderen zonder handicap (461)

2. Hieronder zie je verschillende dingen die je in de toekomst zou kunnen doen. Geef (per rij) aan of jij deze dingen later zou willen doen.

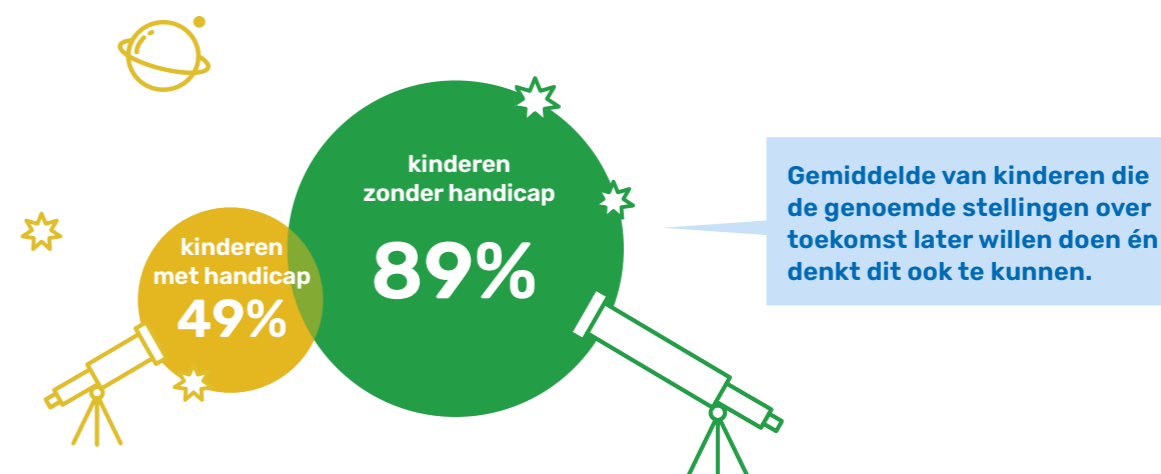
	Ja, dit wil ik later wel graag doen		Nee, dit wil ik later niet doen		Weet ik niet	
	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Leren voor een bepaald beroep (studeren)	63,3	81,8	7,9	6,9	28,8	11,3
Werken (een baan hebben, mijn eigen geld verdienen)	71,2	94,4	5,0	2,2	23,7	3,5
Op mijzelf gaan wonen (in een eigen huis)	69,1	87,4	8,6	6,9	22,3	5,6
Samenwonen of trouwen	47,5	77,2	12,2	7,2	40,3	15,6
Vader of moeder worden (kinderen krijgen)	38,8	68,8	15,8	8,9	45,3	22,3
Zelfstandig reizen/op vakantie gaan	56,8	80,5	10,1	7,4	33,1	12,1

Kinderen met een handicap (139)
Kinderen zonder handicap (461)

3. En welke van deze dingen denk je dat jij later ook echt kunt doen? Geef voor elke rij aan of je denkt dat dit jou wel (ja) of niet (nee) gaat lukken later.

	Ja, ik weet zeker dat ik dit later wel kan doen		Ik denk dat ik dit later wel zou kunnen doen		Ik denk dat ik dit later niet zou kunnen doen		Nee, ik weet zeker dat ik dit later niet kan doen		Ik heb echt geen idee	
	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Leren voor een bepaald beroep (studeren)	32,4	63,6	23,0	29,1	15,1	2,2	15,8	1,1	13,7	4,1
Werken (een baan hebben, mijn eigen geld verdienen)	30,9	79,0	33,8	17,8	12,2	1,1	14,4	0,4	8,6	1,7
Op mijzelf gaan wonen (in een eigen huis)	20,1	60,5	30,9	32,1	10,1	3,0	17,3	0,7	21,6	3,7
Samenwonen of trouwen	15,8	42,5	30,9	39,9	10,1	3,3	15,1	1,1	28,1	13,2
Vader of moeder worden (kinderen krijgen)	8,6	34,9	25,9	43,6	10,8	2,8	26,6	2,8	28,1	15,8
Zelfstandig reizen/op vakantie gaan	13,7	56,6	28,1	33,6	13,7	2,6	22,3	1,7	22,3	5,4

Kinderen met een handicap (139)
Kinderen zonder handicap (461)

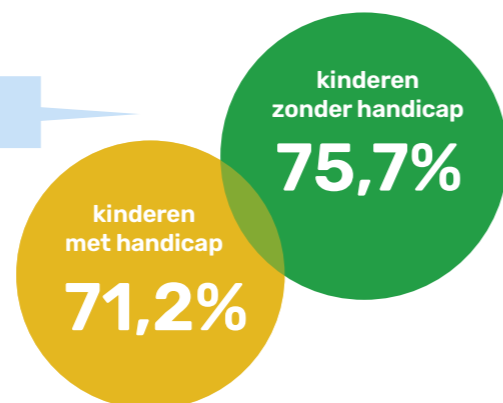
4. Op wat voor school zit jij?

	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Ik ga naar een gewone/reguliere basisschool	22,3	49,9
Ik ga naar een school voor speciaal basisonderwijs	30,9	2,0
Ik ga naar het voortgezet onderwijs	17,3	43,0
Ik ga naar het speciaal voortgezet onderwijs	20,1	1,3
Ik volg thuisonderwijs	1,4	0,4
Ik ga niet (meer) naar school en volg ook geen thuisonderwijs	7,9	3,5

5. Hoe vind je het op school?

	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Ik vind school heel erg leuk	43,9	40,8
Ik vind school een beetje leuk	27,3	34,9
Ik vind school niet leuk en niet stom	10,8	9,8
Ik vind school een beetje stom	5,8	5,6
Ik vind school heel stom	2,9	5,0
Niet van toepassing; ik ga niet naar school	9,4	3,9

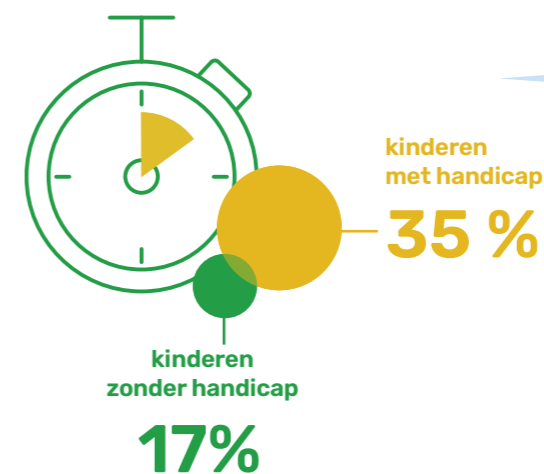
Percentage 'heel leuk + leuk'

6. Hieronder staan zinnen over school/het thuisonderwijs. Geef aan of ze voor jou wel of niet gelden. Doe dat voor elke zin.

	Ja, dit geldt wel voor mij		Nee, dit geldt niet voor mij		Weet ik niet		Niet van toepassing; ik volg geen onderwijs	
Ik vind de dingen die ik leer makkelijk	35,3	59,9	45,3	26,2	11,5	10,4	7,9	3,5
Ik vind de dingen die ik leer moeilijk	38,8	22,3	41,0	64,9	12,2	9,3	7,9	3,5
Ik vind de dingen die ik leer leuk	69,1	62,3	15,1	23,2	7,9	11,1	7,9	3,5
Ik ben goed in de dingen die ik leer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ik vind de dingen die ik leer interessant	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ik vind dat ik lang onderweg ben naar school	34,5	16,9	56,8	77,0	0,7	2,6	7,9	3,5
Ik heb na school nog genoeg energie voor andere activiteiten (bijvoorbeeld spelen of sporten)	49,6	80,7	37,4	12,1	5,0	3,7	7,9	3,5

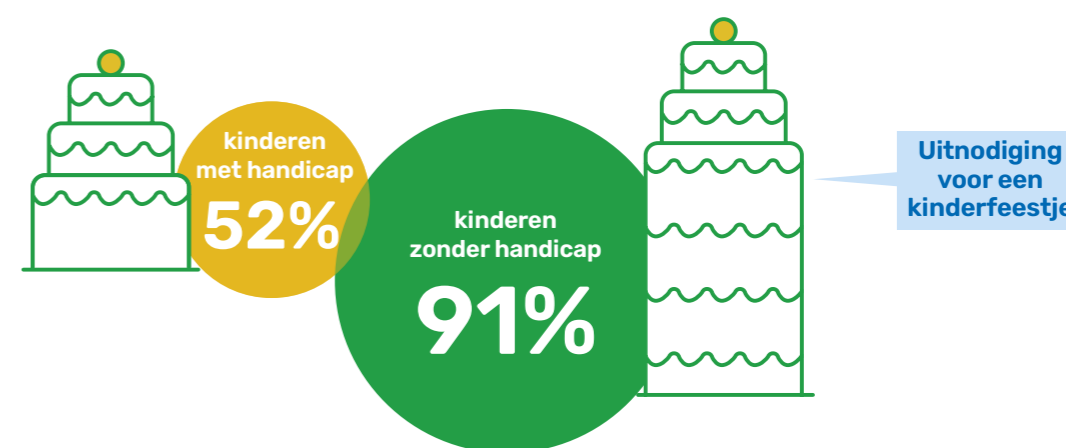
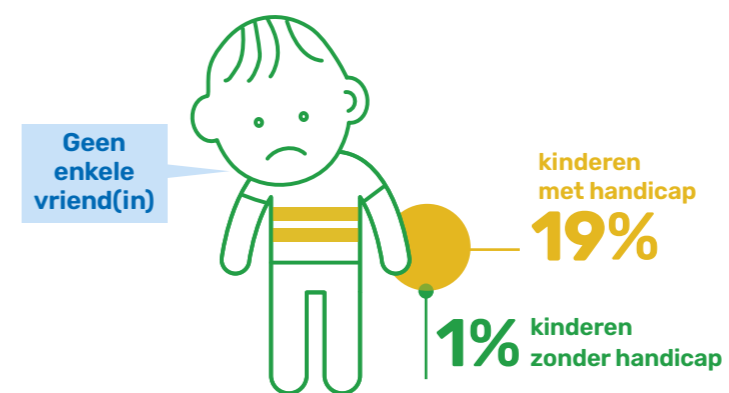
■ Kinderen met een handicap (139) ■ Kinderen zonder handicap (461)

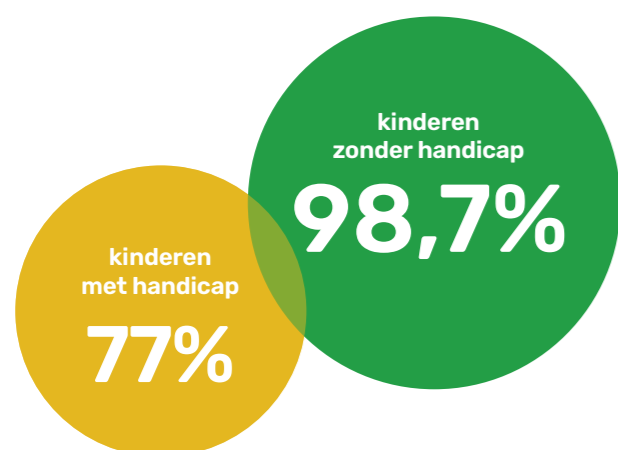
**7. Hieronder staan zinnetjes over vriendjes en vriendinnetjes.
Geef aan of ze voor jou wel of niet gelden. Doe dat voor elke zin.**

	Ja, dit geldt wel voor mij		Nee, dit geldt niet voor mij		Weet ik niet	
	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Ik heb één vriendje/vriendinnetje	54,0	47,1	42,4	50,8	3,6	2,2
Ik heb meerdere vriendjes/vriendinnetjes	65,5	92,6	28,1	6,5	6,5	0,9
Ik vind het leuk om vriendjes/vriendinnetjes te hebben	87,8	97,0	0,7	1,3	11,5	1,7
Ik vind het fijn om met vriendjes/vriendinnetjes af te spreken	72,7	91,8	12,9	3,5	14,4	4,8
Ik word weleens uitgenodigd voor een feestje van vriendjes/vriendinnetjes	51,8	90,7	46,8	8,0	1,4	1,3
Mijn vriendjes/vriendinnetjes wonen bij mij in de buurt	37,4	78,1	59,7	19,7	2,9	2,2

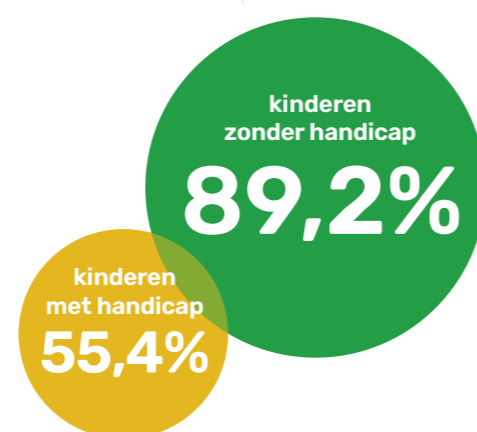
 Kinderen met een handicap (139)
 Kinderen zonder handicap (461)

Percentage 'met vriendjes/vriendinnetjes'

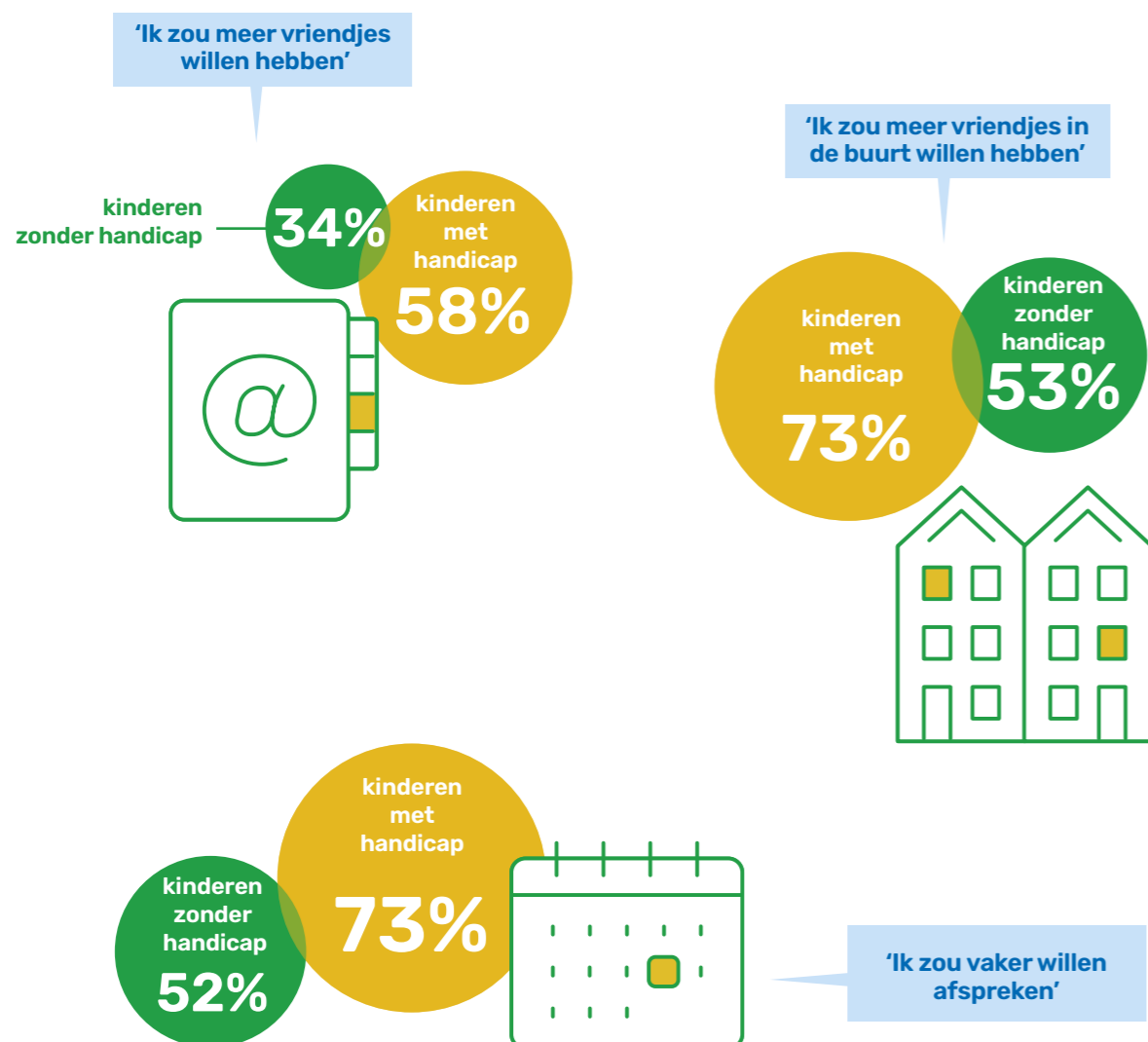
Gemiddelde van het percentage 'met vriendjes/vriendinnetjes' en de percentages 'ja' op de laatste 2 stellingen

8. Hieronder staan nog meer zinnen over vriendjes/vriendinnetjes. Geef aan of ze voor jou wel of niet gelden. Doe dat voor elke zin.

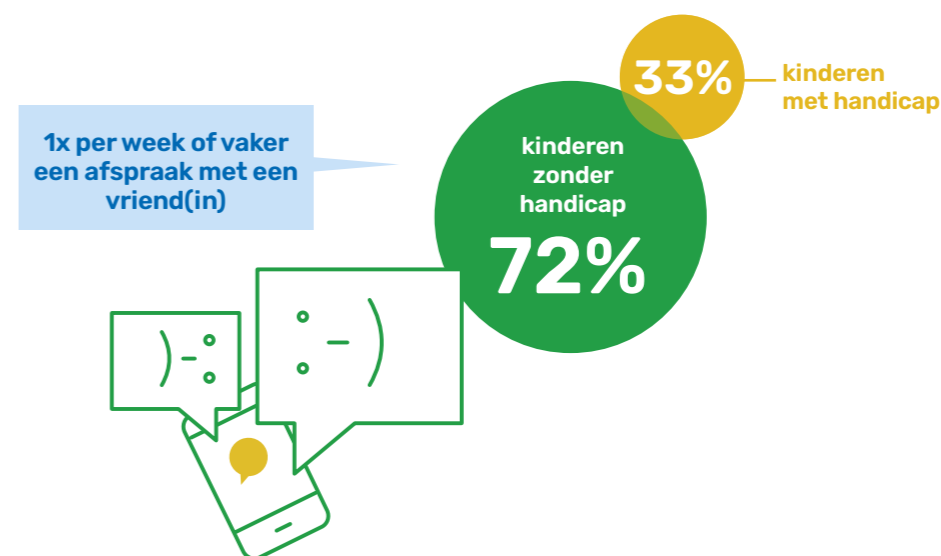
	Ja, dit geldt wel voor mij		Nee, dit geldt niet voor mij		Weet ik niet	
	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Ik zou graag [meer] vriendjes/vriendinnetjes willen hebben	58,3	33,6	25,2	53,6	16,5	12,8
Ik zou graag [meer] vriendjes/vriendinnetjes willen hebben die bij mij in de buurt wonen	72,7	52,7	18,0	38,4	9,4	8,9
Ik zou graag vaker afspreken met vriendjes/vriendinnetjes	72,7	52,3	13,7	40,1	13,7	7,6

Kinderen met een handicap (139)
 Kinderen zonder handicap (461)

9. Hoe vaak spreek jij ongeveer af met vriendjes of vriendinnetjes om elkaar te ontmoeten?

	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
(Bijna) elke dag	2,9	13,7
Een paar keer per week	12,2	35,8
1 keer per week	18,0	22,8
1 keer per 2 weken	5,8	11,1
1 keer per 3 weken	2,9	5,2
1 keer per 4 weken/maand	12,2	5,6
Minder vaak dan 1 keer per maand	15,8	3,9
Ik spreek niet af met vriendjes/vriendinnetjes	11,5	1,3
Niet van toepassing; ik heb geen vriendjes/vriendinnetjes	18,7	0,7

**10. Hieronder staan dingen die je misschien kunt doen in je vrije tijd.
Geef aan of je deze dingen doet in je vrije tijd. Doe dat voor elk ding.**

	Ja, dit doe ik wel in mijn vrije tijd		Nee, dit doe ik niet in mijn vrije tijd	
	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Buiten spelen	61,2	72,5	38,8	27,5
Binnen spelen	79,1	73,1	20,9	26,9
Gamen (bijv. Playstation, Xbox of Nintendo)	61,9	71,6	38,1	28,4
Sporten bij een club of vereniging	60,4	72,2	39,6	27,8
Muziekles volgen/een muziekinstrument spelen	12,2	16,3	87,8	83,7

Kinderen met een handicap (139)
Kinderen zonder handicap (461)

**11. Hieronder zie je nogmaals de dingen die je misschien kunt doen in je vrije tijd.
Stel dat jij zelf mag weten of je deze dingen gaat doen, welke dingen zou jij dan graag willen doen? Geef voor elk ding aan of je dit wel of niet zou willen doen.**

	Ja, dit wil ik wel graag doen in mijn vrije tijd		Nee, dit wil ik niet doen in mijn vrije tijd		Weet ik niet	
	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)	Kinderen met een handicap (139)	Kinderen zonder handicap (461)
Buiten spelen	77,0	70,5	18,7	24,9	4,3	4,6
Binnen spelen	77,7	68,3	16,5	26,9	5,8	4,8
Gamen (bijv. Playstation, Xbox of Nintendo)	69,1	76,1	18,0	20,6	12,9	3,3
Sporten bij een club of vereniging	81,3	77,7	10,8	15,4	7,9	6,9
Muziekles volgen/een muziekinstrument spelen	37,4	28,4	40,3	61,2	22,3	10,4

Kinderen met een handicap (139)
Kinderen zonder handicap (461)

**12. Hieronder staan zinnen over kinderen met een handicap.
Geef aan of ze voor jou wel of niet gelden. Doe dat voor elke zin.**

Deze vragen zijn alleen gesteld aan kinderen zonder handicap.

	Ja, dit geldt wel voor mij	Nee, dit geldt niet voor mij	Weet ik niet
Ik ken één of meerdere kinderen met een handicap	45,3	49,0	5,6
Ik speel weleens/spreek weleens af met een kind dat een handicap heeft	23,6	70,1	6,3
Ik zou weleens willen spelen/afspreken met een kind dat een handicap heeft	43,8	24,9	31,2
Ik denk dat het lastig is om te spelen met een kind dat een handicap heeft	25,2	51,6	23,2
Ik denk dat kinderen met een handicap spelen moeilijk vinden	28,2	45,3	26,5

**13. Je hebt net gezegd dat je één of meerdere kinderen kent met een handicap.
Wie zijn dit? Je kunt meerdere antwoorden geven.**

Deze vragen zijn alleen gesteld aan kinderen zonder handicap.

Ja, mijn broer(tje)/zus(je)	10,0
Ja, een neef(je)/nicht(je)	13,9
Ja, een vriendje/vriendinnetje	14,8
Ja, een klasgenoot of iemand op mijn school	35,4
Ja, iemand die bij mij in de buurt woont	32,1
Ja, iemand anders, namelijk:	13,4
Ik heb geen handicap	100,0

Stichting het
Gehandicapte
Kind

Publicatie onderzoeksrapport:
november 2022

www.gehandicaptekind.nl